

пи ти умове ли е да мислимъ, кое какъ ште стане? Всичко си има врѣмето.

Маринъ.

Царство срещу царство се дигне, та па му мисли. А ние съ голи ръцѣ царство ште призимаме! Гледай умъ, гледай мисль! . . . Врѣмето му било дошло! Тая свобода, дѣто я тии брѣветъ, бай Стою, то е да се съсипе свѣтътъ, да се изравнетъ съ земята градове и села, и които останатъ живи, дни ти си да проklinатъ..

Найденъ.

Който му мисли едно то, хелбете, ште му мисли и друго то. Добро то безъ зло не иде.

Маринъ.

Мислятъ му тии! Чунки тѣмъ чергата ште имъ изгори, ако стане всичко на прахъ и пепель. Мислятъ му тии нему! Ходиха по Европа, скитаха се по Влашко, научиха се да махатъ по цѣль день ръцѣ изъ улицити като петъ за четире. И такива лапета мислили! . . . Такива работи, бай Найдене, съ умъ и разумъ се вършатъ . . .

Найденъ.

Та и за това работити додоха до тоя редъ я, заштото се съ умъ и разумъ си вършимъ работити. Едно врѣме бѣше зло, нѣ имаше и добро. Ако не правда, милость можеше да намѣри човѣкъ. Откакъ зеха да ни праштатъ пофренчени турци, отъ зло друго не виждашъ. И ризата отъ гърбътъ ште ни свалетъ, ако си останемъ съ тия глави. И царъ, и чиновници, и бееве, и аги — всякой се е спусналъ да граби и да стблича народътъ. И като дадешъ всичко, да те оставеа понѣ на мира да оплаквашъ съдбината си. Дай штото имашъ, и треперяй за животътъ си и за честъта на домашнити си . . . Животъ ли е това? . . . И търпѣние то си има прѣдѣли. Да ти кажа ли азъ тебѣ, бай Марине, отъ злото, което си е, каквото и да стане, по-голѣмо зло не може да ни слѣти. . . .

Маринъ.

Който иска да кори, все ште намѣри за какво. Нима по другити царштини всичко по медъ и масло